

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI saziv
Prolećna sesija

Komisija za spoljne poslove, dijasporu i strateške investicije

Sednica br. 32

Priština, 17.10.2018. god. u 13:00 časova.

Zgrada skupštine, sala N-303

P r o c e s v e r b a l

Sednici su prisustvovali: Vjosa Osmani-Sadriu, Time Kadrijaj, Danush Ademi, Glauk Konjufca, Fitore Pacolli, Dukagjin Gorani, Doruntinë Maloku-Kastrati, Evgjeni Thaçi-Dragusha i Srđan Mitrović.

Odsutni: Elmi Reçica i Zafir Berisha.

Drugi učesnici: Erëblina Ajazi, pripravnik, Vlora Nushi, OPA/UNMIK, Adem Gashi USEP, Bleronë Hoxha, Violeta Haxholli KDI, Egzon Osmanaj, MD, Blerta Bejtullahu EUSR/EU Office i mediji.

Iz kancelarije komisije: Minire Hasani i Manush Krasniqi.

Sednicom je predsedavala: Vjosa Osmani-Sadriu, predsednica Komisije.

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Razmatranje izveštaja Vlade o dijalogu;
3. Razmatranje procene sindikata MIP-a u vezi sa povredama i spoljnoj službi;
4. Razmatranje mogućnosti prijavljivanja Skupštine Kosova u nekoliko parlamentarnih organizacija;
5. Razno.

1. Usvajanje dnevnog reda.

Predsednica je utvrdila da je Komisija usvojila dnevni red.

2. Razmatranje izveštaja Vlade o dijalogu

Vjosa Osmani -Sadriu, je saopštila da je izveštaj Vlade izrađen od bivšeg pregovaračkog tima koji je vođen od strane g. Avni Arifi, koji je sad predložen za ambasadora i to je bio razlog zašto nije bilo moguće da se pozove na izveštavanje, a novo lice koje je predloženo, g. Fatmir Limaj,

nije bio uključen u procesu dijaloga. Ona je rekla da, bez obzira na različita mišljenja koja mogu imati za određene sporazume, postoji potreba da se proceni ovaj sedmogodišnji proces dijaloga između Kosova i Srbije.

Gđa. Osmani, je takođe rekla da je tražila od Premijera da pošalje sva postignuta sporazuma u ovom procesu, međutim, postoji niz dokumenata koji su raspravljani u javnosti i koja kruže po institucijama, ali koje Vlada ne poseduje. Jedan od njih, rekla je ona, je dodatak sporazuma o pravosuđu, koji se još uvek ne objavljuje i prema Vladi, on se ne nalazi u arhivi Vlade. Dalje, dodala je da ima i drugih sporazuma, kao što je onaj o farmaceutskim proizvodima, koji nije u dostavljenoj dokumentaciji od Vlade. Osmani je predložila da se Komisija ponovo obrati Vladi i da zatraži dokumente koja nedostaju, dodajući da Sudski savet poseduje dodatak u vezi sa primenom sporazuma o pravosuđu i treba se tražiti i u drugim institucijama gde se oni mogu naći. Komisija treba da odluči da li želi samo da razmotri ovaj izveštaj i da se ne pošalje Skupštini, ili, da nakon razmatranja ovog dokumenta bude poslat jedan izveštaj Vladi sa preporukama. Osmani je dodala da, ako Komisija odluči da pošalje izveštaj sa preporukama, koji se treba usvojiti od Skupštine, onda se treba izvršiti detaljna analiza sporazuma, a u vezi sa izveštajem, rekla je da ima primedbi jer nedostaje detaljna analiza prvog sporazuma o principima između dve zemlje, potpisan 2013. godine, jer je to osnov svih kasnijih sporazuma i to je jedini sporazum koji je ratifikovan u Skupštini.

Osmani je u nastavku navela izazove u primeni postignutih sporazuma u Briselu: sporazum o osnivanju zajednice srpskim opštinama na Kosovu, o integrisanju policije, pravosuđa, o civilnoj zaštiti, o aranžmanu (vezne kancelarije), o energetici, telekomunikaciji, carinskim pitanjima, integrisanom upravljanju granicama i zajedničkim graničnim prelazima, slobodi kretanja/mitrovačkom mostu, regionalnoj saradnji, priznanju univerzitetskih diploma i o katastru.

Što se tiče sporazuma iz 2013. godine, ona je rekla da je jedna od najosnovnijih tačaka pravosudni deo. Tu se kaže da će do juna 2013. godine obe strane usvojiti Zakon o amnestiji, navodeći da je Kosovo to jednom usvojilo, međutim, prošlo je 5. godina i niko ne traži da Srbija primeni ovu obavezu. Ako se izrazi u procentima, ne sprovođenje sporazuma od strane Srbije može doći na više od 90%. Što se tiče Kosova, i u nedavnim međunarodnim izveštajima se govori samo za ne sprovođenje sporazuma o zajednici srpskih opština i da je Kosovo sprovelo svoje obaveze koje proizilaze iz svih drugih sporazuma.

Time Kadrijaj, je rekla da je Vlada odgovorila u trenutku kada je Komisija tražila izveštaj o postignućima i izazovima postignutih sporazuma u Briselu. Ona je dodala da su svi sporazumi bili postignuti u ranijim mandatima i ne vidi razumnim da se Skupštini prosledi na raspravu sporazum sa preporukama, jer je Skupština do sada već raspravljala o ovim sporazumima. Kadrijaj je izrazila mišljenje da postoje izazovi u primeni sporazuma i da imaju znanja o procentu ne sprovođenja ovih sporazuma i da je izveštaj Vlade informativni izveštaj.

Vjosa Osmani- Sadriu, je rekla da nije izvršena procena sporazuma u celosti do danas, i rekla je da se održala rasprava pre sporazuma o pravosuđu, od 2013. godine, međutim, za većinu drugih sporazuma nikada nije postojala analiza. U vezi sa predloženom analizom o sporazumima, Osmani je rekla da je reč o profesionalnoj analizi, za koju bi trebali da se angažuju i eksperti. Ona je dodala da do dana snije postojala ocena procesa i da je reč o dokumentu koji bi se trebao usvojiti od Skupštine, u vezi sa celokupnim procesom.

Glauk Konjufca, proces dijaloga sa Srbijom je imao mnogo defekata. Početno, broj odgovornih osoba za izveštavanje u Skupštini i broj njihovih sastanaka sa službenicima Srbije je u potpunoj diskrepanciji. Transparentnost i izveštavanje u Skupštini za svaki sastanak sa službenicima Srbije je propalo i nije primenjeno uopšte. Nakon čitanja izveštaja, primećuje se da ima defekata, kao što su: neispunjenje sporazuma, stagnacija u primeni istih, uglavnom sa opstrukcijama od strane Srbije. Pozivajući se na tekst izveštaja Vlade, gde se kaže da Vlada očekuje da Srbija raspusti paralelne strukture, Konjufca je naveo da je pesimista da će to Srbija da učini. Vezano za

integrisanje pripadnike srpskog MUP-a, on je rekao da mi kao poslanici trebamo da znamo koji je bio kriterijum njihovog primanja od strane policije Kosova. Takođe, on je naveo da konstrukcija okvira Briselskog sporazuma je podela vlasti sa Srbijom, imajući u vidu činjenicu da Srbija ima pravo da predloži ime komandira Policije Kosova, prema tom sporazumu. Takođe je dodao da prema dodatku sporazuma o pravosuđu, koji nije objavljen, presude Srbije, do 15. jula 2013. godine se smatraju važećim. U izveštaju se kaže da je civilna zaštita raspuštena i da su njeni pripadnici integrisani u institucijama Kosova, a nijedan od njih ne odgovara zakonu. Dalje je naveo i izazove u vezi sa sporazumom o carinama, postavljanjem carinskih pečata od 2011. godine, za koje je rekao da su još uvek isti. Naveo je i izazove sa graničnim prelazima i zaustavljanje pripadnika policije i KSB-a, povodom prelaska granice sa Srbijom, a nakon toga i njihovog ispitivanja. Imajući u vidu izazove tokom ovog procesa, on je naveo da ovaj proces ne može da se zove proces normalizacije odnosa i podržava predlog da komisija izađe sa preporukama, kako bi Vlada izmenila smer političke orijentacije, u odnosu na ovaj proces.

Vjosa Osmani -Sadriu, u vezi sa dodatkom sporazuma za pravosuđe, rekla je da činjenica da se ona obraća važnošću pravosuđa do 15. jula 2013. godine pokazuje da to nije dodatak sporazuma 2015. godine već dodatak sporazuma 2013. godine, jedino za primenu dela pravosuđa.

Dukagjin Gorani, je rekao da mu nije jasno zašto se treba raspravljati tako dugo o ovom izveštaju u Komisiji, pošto je to tekst koji je ponavljan i poznat za javno mnjenje u poslednjih 7 – 8 godina. Ovaj izveštaj pokušava da predstavi grešku logičnog cilja, gde mali i nevažni napreci pokušavaju da stvore određeni uticaj kod javnosti. On je rekao da ne razume kakav će rezultat stvoriti izveštaj koji je kopiran od jednog drugog izveštaja i koji je danas donet komisiji na raspravu. Što se tiče sporazuma iz 2013. godine, i njihovog preciziranja sporazumima iz 2015. godine, rekao je da, šta god da se može učiniti oko tih sporazuma, ova Komisija ih ne može rešiti.

Vjosa Osmani- Sadriu, je navela da je razlog razmatranja ovog izveštaja obaveza Skupštine da nadgleda rad Vlade, a posebno je zadatak Komisije da nadgleda Vladu u oblasti spoljne politike, gde je njen deo i dijalog. Do sada Skupština nije proizvela nijedan izveštaj sa preporukama u vezi sa sedmogodišnjim procesom dijaloga između Kosova i Srbije, a u parlamentarnom sistemu, dokument jednog tako važnog procesa treba da završi u Skupštini, a ne u Vladi.

Evgjeni Thaçi -Dragusha, je rekla da proces ocene dijaloga nije neophodan, jer je sama Vlada dala napredak i izazove u vezi s njim. Proces dijaloga, posredovan od EU-a, nije samo crno bela slika, već je to veliko postignuće zbog činjenice jer u pregovorima sede dve jednake države. Dalje, rekla je da se ne mogu dati preporuke za neke sporazume koji su već na snazi, već se trebaju dati preporuke u nacrtima rezolucija koje imamo na stolu, kako bi dali doprinos u procesu dijaloga. Ona je navela da neće učestvovati na glasanje preporuka koje imaju veze sa procesom postignutih sporazuma.

Vjosa Osmani-Sadriu, je dala na glasanje predlog da Komisija izradi izveštaj sa preporukama, nakon detaljne analize procesa i postignutih sporazuma tokom ovih sedam godina.

Nakon glasanja, predsednica je utvrdila da je Komisija donela sledeći:

Z a k l j u č a k

Predlog Komisije za izradu izveštaja sa preporukama, nakon detaljne analize procesa dijaloga i postignutih sporazuma tokom ovih sedam godina se ne usvaja, zbog nedostatka kvoruma povodom glasanja.

Povodom glasanja, prisutni su bili 7. članova Komisije, od kojih su „za“ glasali 5. članova, a članovi Time Kadrijaj i Danush Ademi nisu podlegli procesu glasanja.

3. Razmatranje procene sindikata MIP-a u vezi sa povredama i spoljnoj službi

Vjosa Osmani Sadriu, je rekla da nam je poslat spis od SUČSS-a, koji sadrži zabrinutosti ovog udruženja o radu MIP-a. Među tim zabrinutostima je i nastavak mandata za diplomatsko/konzularno osoblje, gde stoji da je doneto 40. odluka za nastavak mandata osoblja po diplomatskim/konzularnim misijama, gde je većina njih završila četvorogodišnji mandat i nalaze se u 5. i 6. godini u istoj misiji, što smatraju arbitrarnim oblikom odlučivanja i u suprotnošću sa zakonodavstvom na snazi.

Drugu zabrinutost koju su predstavili je sa nepravilnostima u zvanjima i imenovanjima po diplomatskim/konzularnim misijama. Oni su predstavili i analizu Izveštaja KDZ-a, vezano za održani sastanak 1. i 2. marta, 2018. godine, gde su identifikovali povrede i druge nepravilnosti.

Gđa. Osmani-Sadriu, je rekla da je većina ovih zabrinutosti podignuto tokom izveštavanja ministra inostranih poslova, ali ipak, ista se nastavlja i obavestila je članove komisije da je Ministar inostranih poslova pozvan na izveštavanje u Komisiji nakon sastanka Generalne Skupštine UN-a o njegovim stavovima na sastancima koje je održao tokom aktivnosti i drugim temama iz delokruga spoljne službe, međutim, njegovo odgovor je bio da se nalazi van zemlje i da će odgovoriti pozivu u trenutku kada se bude nalazio na Kosovu.

Dukagjin Gorani, u vezi sa spisom SUČSS-a je rekao da ne zna kakve instrumente posedujemo u odnosu na takve situacije.

Vjosa Osmani-Sadriu, je rekla da se ministar po ovom pitanju može pozvati na interpelaciju i to se može razmotriti i od radne grupe za nadgledanje primene zakona, a takođe, i Komisija će se angažovati da ministar dođe na izveštavanje u Komisiju.

Evgjeni Thaçi- Dragusha, je rekla da smo ove zabrinutosti podigli kao Komisija i ranije, kada je ministar bio na izveštavanje, ali je njegov odgovor bio da je ministarstvo našao u takvom stanju. Ona je predložila da se u vezi ovih zabrinutosti nađe rešenje.

Fitore Pacolli, je obavestila prisutne da je zadatak predsedavajuće radne grupe uzela na prethodnoj sednici i, čim budu upoznati sa stanjem, sazvaće sastanak radne grupe za nadgledanje primene zakona.

Dukagjin Gorani, je oko procene SUČSS-a predložio da se održe zatvoreni sastanci sa članovima sindikata, kako bi stvorili argumente za dalje postupke.

Vjosa Osmani- Sadriu, je navela da radna grupa može imati neformalne sastanke sa sindikatom, i zavisno od njihove volje, mogu se pozvati i na Komisiji. Ona je rekla da ova pitanja trebaju da se retiraju i kada ministar bude došao na izveštavanje u Komisiji.

4. Razmatranje mogućnosti prijavljivanja Skupštine Kosova u nekoliko parlamentarnih organizacija

Vjosa Osmani- Sadriu, je obavestila članove komisije da, od sastanaka koje održava sa poslanicima različitih država, identifikovano je nekoliko parlamentarni organizacija u kojima se Skupština Kosova nikada nije prijavila, a države iz regiona su članovi u istim. Imajući u vidu važnost učlanjivanja u ovim organizacijama, onda je predložila da osoblje zajedno sa Direkcijom za međunarodne odnose i protokol identifikuju međuparlamentarne organizacije u kojima Skupština nije članica.

Nakon diskusija, predsednica je utvrdila da je Komisija donela sledeći

Z a k l j u č a k

Direkcija za međunarodne odnose i protokol Skupštine, zajedno sa osobljem Komisije, imaju za zadatak da unutar dve nedelje identifikuju međuparlamentarne organizacije u kojima Skupština Kosova nije članica.

5. Razno.

Evgjeni Thaçi- Dragusha, je saopštila da je radna grupa pri kraju izveštaja iz nadgledanja primene Zakona o dijaspori i nakon završetka rada grupe, isti će biti prosleđen Komisiji na razmatranje.

Vjosa Osmani Sadriu, je saopštila da je Komisija za zakonodavstvo formirala radnu grupu gde će biti tretirano pitanje prava na glasanje dijaspore i izmene koje su potrebne u Zakonu o izborima što se tiče dijaspore, i dala je do znanja da je u konsultacijama sa predsednicom Komisije za zakonodavstvo predložila da radna grupa bude zajednička za obe komisije, pošto i naša komisija tretira ovo pitanje.

Nakon ovog saopštenja, Komisija je odlučila da u ovoj radnoj grupi učestvuje poslanica Doruntina Maloku- Kastrati, gde se mogu uključiti i ostali članovi komisije.

Time Kadrijaj, je navela da je stav Komisije da se održi zajednički sastanak komisije sa CIK-om i ministrom, u vezi dijaspore, o čemu je i dijaspora upoznata.

Vjosa Osmani Sadriu, je rekla da se Komisija još uvek nije sastala sa CIK-om, imajući u vidu da još uvek nemaju kvorum i slučaj je u Ustavnom sudu na razmatranje. Ona je navela da bi se ovaj sastanak mogao održati sa predsednicom CIK-a i predstavnicima iz njihovog sekretarijata, gde bi se mogla pozvati i radna grupa iz Komisije za zakonodavstvo, u trenutku kada bi većina članova komisije mogli da odgovore na poziv za učešće na sastanku.

Sednica završena u 14:30. časova.

Predsednica Komisije,

Vjosa Osmani-Sadriu

Pripremili:
Osoblje za podršku Komisije.